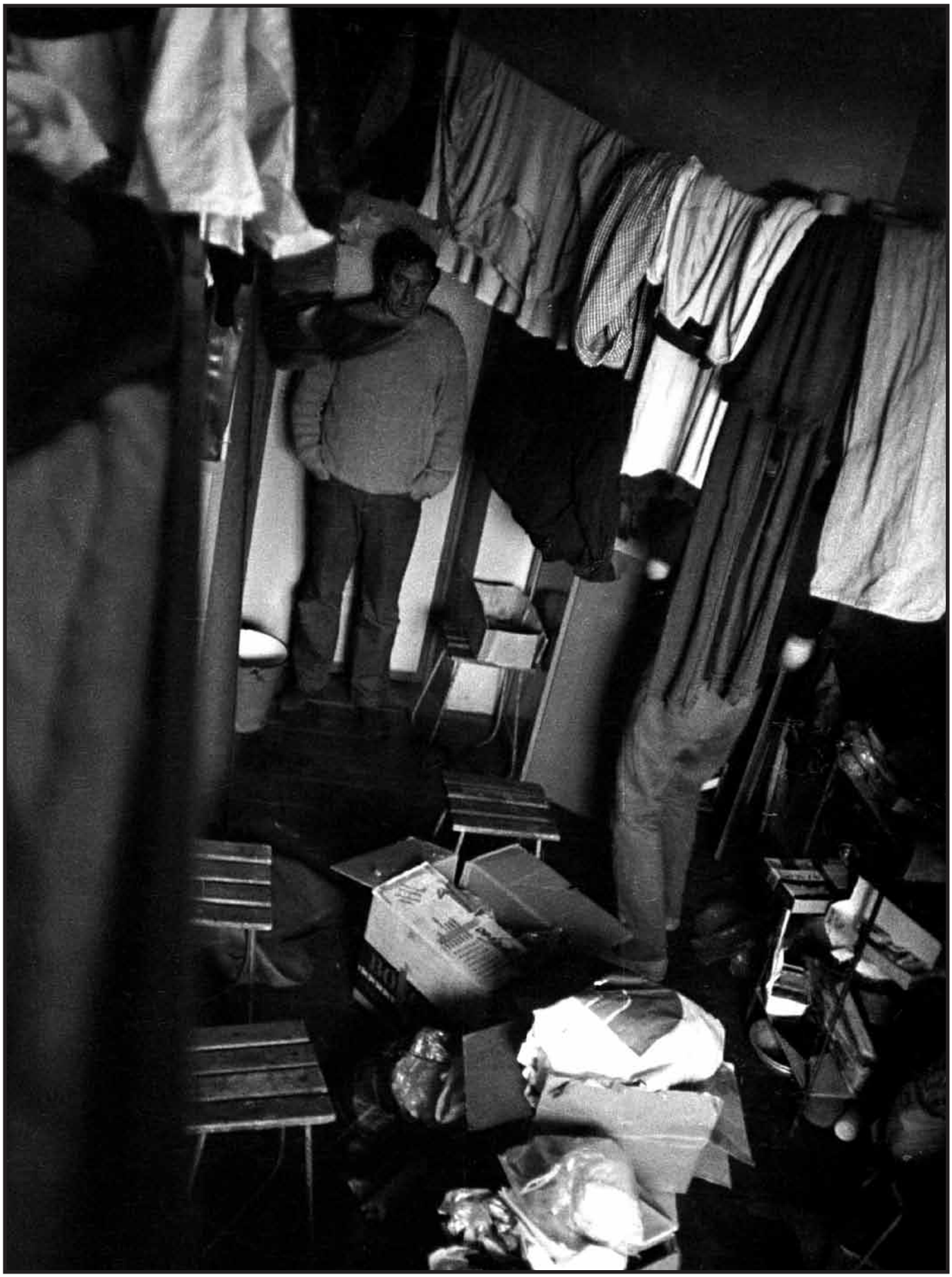

24. Marzec–lipiec 1982, ośrodek dla internowanych w Białołęce. Fot. zbiory Ośrodka KARTA

■ **Ilustracja 24.** Obozy dla internowanych były miejscami przetrzymywania osób uznanych za niebezpieczne w czasie obowiązywania stanu wojennego w PRL. Władze komunistyczne rozpoczęły przeprowadzanie akcji „Jodła" (internowania) już 12 grudnia 1981 r. po godzinie 23.00. Zatrzymano przywódców i doradców NSZZ „Solidarność", działaczy NZS, NSZZ „Solidarność" Rolników Indywidualnych, KIK-ów, KPN, ROPCiO i KSS KOR. Internowano też byłego I sekretarza KC PZPR Edwarda Gierka. Pierwszej nocy internowano ponad 3 tysiące osób. Łącznie wydano 10132 decyzje o internowaniu w stosunku do 9736 osób. W miejscach odosobnienia przebywało równocześnie – według danych Ministerstwa Sprawiedliwości – 5128 internowanych, w tym 313 kobiet (dane z 21 grudnia 1981). Przed świętami Bożego Narodzenia w 1982 r. wszyscy internowani zostali wypuszczeni na urlop, po czym poinformowano ich, że ośrodki zostają zamknięte, co oznaczało przywrócenie wolności.

Internowanie odbywało się w bardzo różnych warunkach – kobiety i prominentni działacze „Solidarności" zostali umieszczeni w wypoczynkowych ośrodkach rządowych, w stosunkowo dobrych warunkach, inni jednak trafiali do znacznie gorszych obozów dla internowanych lub wprost do zakładów karnych. Na zdjęciu widać, jak bardzo przepełnione były cele – w dodatku nawet tam internowani byli stale inwigilowani, a cele systematycznie przeszukiwane. – *K.C.*–

Internowanie jest zawsze łamaniem praw człowieka, bowiem oznacza pozbawienie wolności bez wyroku sądowego, bez określenia czasu internowania i nie jest karą za dokonany czyn, ale działaniem prewencyjnym wobec osób, które mogą być niebezpieczne, ale nie dokonały żadnego czynu karalnego – są więc zupełnie niewinne, nawet w oczach władz.

Fotografia dotyczy łamania:

- obowiązku humanitarnego traktowania więźniów,
- prawa do rzetelnego procesu sądowego,
- prawa do sprawiedliwego i jawnego rozpatrzenia sprawy przez niezawisły sąd,
- prawa do fachowej obrony w postępowaniu przed organami aparatu państwowego.